

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BỘ NGOẠI GIAO

HỌC VIỆN NGOẠI GIAO

KEOPHALYVANH XAYSETHA

**CHÍNH SÁCH ĐỐI NGOẠI CỦA CHDCND LÀO ĐỐI VỚI
VIỆC XÂY DỰNG CỘNG ĐỒNG VĂN HOÁ – XÃ HỘI
ASEAN NĂM 2015**

Chuyên ngành: Quan hệ Quốc tế

Mã số: 9310206

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ

Hà Nội, năm 2018

Công trình được hoàn thành tại: Học viện Ngoại giao

Người hướng dẫn khoa học: GS. TS. Nguyễn Thái Yên Hương

Phản biện 1:.....
.....

Phản biện 2:.....
.....

Phản biện 3:.....
.....

Luận án được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận án cấp Học viện
hợp tại Học viện Ngoại giao

Vào hồi giờ ngày tháng năm 2018

Có thể tìm hiểu luận án tại:

- Thư viện Quốc gia
- Thư viện Học viện Ngoại giao

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Là một trong ba trụ cột quan trọng trong Cộng đồng ASEAN, Cộng đồng Văn hoá - Xã hội ASEAN có mục tiêu cơ bản là góp phần xây dựng một Cộng đồng ASEAN lấy con người làm trung tâm và có trách nhiệm xã hội nhằm xây dựng tình đoàn kết và thống nhất bền lâu giữa các quốc gia và dân tộc ASEAN bằng cách tiến tới một bản sắc chung và xây dựng một xã hội chia sẻ, đùm bọc và rộng mở, nơi mà cuộc sống, mức sống và phúc lợi của người dân được nâng cao. Sự kiện thành lập Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN vào cuối năm 2015 là điểm khởi đầu cho một quá trình xây dựng Cộng đồng này vốn dài hạn hơn và khó khăn hơn. Với sự đa dạng của các nền văn hoá cùng với sự khác biệt xã hội lớn của các nước trong khu vực, quá trình thực hiện Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN sau năm 2015 với nhiều chương trình hợp tác đa dạng và phức tạp cần phải có một sự quyết tâm rất lớn của các quốc gia thành viên. Do đó, việc nghiên cứu về chính sách của các nước trong khu vực về việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN là cần thiết để có thể đánh giá và rút ra bài học kinh nghiệm cho chính bản thân quốc gia đó cũng như các nước còn lại trong khu vực.

Với tư cách là một quốc gia thành viên tích cực của ASEAN, CHDCND Lào đã có nhiều đóng góp cho quá trình xây dựng Cộng đồng ASEAN nói chung và Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN nói riêng. Tuy là một nước nhỏ và trình độ phát triển còn thấp so với các quốc gia khác trong ASEAN nhưng Lào lại sở hữu một nền văn hoá độc đáo, một xã hội đa dạng về cả thành phần dân tộc lẫn trình độ phát triển và một chính phủ có quyết tâm lớn cải thiện đời sống

cho người dân về cả kinh tế lẫn văn hoá – xã hội. Do đó, chính sách xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN được Lào đặc biệt quan tâm và có nhiều điểm đáng để nghiên cứu.

Từ yêu cầu thực tiễn trên, tôi đã chọn “ Chính sách đối ngoại của CHDCND Lào đối với việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN năm 2015” làm đề tài nghiên cứu cho Luận án tiến sĩ của mình.

2. Lịch sử nghiên cứu vấn đề

Hiện nay vẫn chưa có một nghiên cứu đáng kể nào về chính sách của Lào về việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN. Các nghiên cứu hiện nay liên quan đến lĩnh vực này chủ yếu tập trung ở 2 mảng chủ đề chính: chính sách đối ngoại của Lào với ASEAN và xây dựng Cộng đồng ASEAN.

Các nghiên cứu về chính sách đối ngoại của CHDCND Lào với ASEAN chủ yếu là các nghiên cứu về chính sách đối ngoại của Lào với ASEAN đồng thời cũng có những nghiên cứu về chính sách đối ngoại của Lào với từng quốc gia thành viên. Tuy nhiên, các nghiên cứu này chủ yếu chỉ dừng lại ở mô tả chính sách với các bước triển khai cụ thể chứ chưa đi sâu vào nghiên cứu từ cơ sở chính sách đến nội dung chính sách và triển khai trên thực tế, vẫn còn sơ sài và thiếu các nghiên cứu bằng tiếng nước ngoài và từ các học giả quốc tế để có cái nhìn đa chiều hơn. Nhằm đóng góp xoá bỏ phần còn thiếu sót trên của các nghiên cứu hiện có, luận án sẽ tập trung phân tích chính sách của CHDCND Lào với việc xây dựng Cộng đồng ASEAN như là 1 phần của chính sách hội nhập khu vực của CHDCND Lào.

Mảng chủ đề thứ hai liên quan đến vấn đề của luận án là các nghiên cứu về tiến trình xây dựng Cộng đồng ASEAN bao gồm cả

những nghiên cứu về Cộng đồng ASEAN nói chung và từng Cộng đồng bên trong là Cộng đồng An ninh – Chính trị, Cộng đồng Kinh tế và Cộng đồng Văn hoá – Xã hội. Các nghiên cứu thuộc mảng chủ đề này rất đa dạng và phong phú với nhiều nghiên cứu ở cả trong và ngoài nước. Tuy nhiên, một điểm cần lưu ý là Cộng đồng Kinh tế ASEAN và Cộng đồng An ninh – Chính trị ASEAN lại nhận được sự quan tâm nghiên cứu nhiều hơn so với Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN. Hiện nay vẫn còn hiếm các công trình nghiên cứu sâu về nội dung cũng như tiến trình thực hiện của Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN. Chính sự mất cân bằng này làm cho việc nghiên cứu về Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN còn là một lĩnh vực mới mẻ và cần được nghiên cứu. Việc nghiên cứu chính sách của một quốc gia thành viên là CHDCND Lào đối với quá trình xây dựng Cộng đồng này xoay quanh mốc thời gian 2015 là thời điểm chính thức được thành lập sẽ đưa ra một nghiên cứu chuyên sâu sự hiểu biết về chính sách đối ngoại của CHDCND Lào nói chung và chính sách hội nhập của CHDCND Lào trong ASEAN nói riêng vốn còn thiếu và yếu hiện nay.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

3.1. Mục đích nghiên cứu

Luận án nghiên cứu nhằm làm rõ thực trạng hoạch định và triển khai chính sách của CHDCND Lào về việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN để từ đó có thể kiến nghị các chính sách phù hợp tối đa hoá hiệu quả chính sách phù hợp với điều kiện bên trong và bên ngoài của CHDCND Lào, đặc biệt là trong giai đoạn sau năm 2015, cột mốc đánh dấu hình thành Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN.

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Để hoàn thành mục tiêu nghiên cứu trên, luận án đặt ra các nhiệm vụ nghiên cứu cần hoàn thành cụ thể như sau: Đầu tiên, luận án sẽ xem xét về vấn đề hội nhập khu vực với ba khía cạnh: các vấn đề lý luận, thực tiễn hội nhập của ASEAN và thực tiễn hội nhập của Lào. Đây sẽ là cơ sở đưa ra chính sách của CHDCND Lào về việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN. Thứ hai, luận án sẽ nghiên cứu tổng thể và toàn diện về chính sách của CHDCND Lào về việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN ở các mặt mục tiêu, nội dung và triển khai. Thứ ba, luận án sẽ đưa ra các đánh giá về thành tựu và tồn tại trong chính sách của CHDCND Lào trong quá trình xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN để từ đó rút ra bài học kinh nghiệm về thực tiễn triển khai chính sách này. Và cuối cùng, luận án sẽ đưa ra đề xuất về một số giải pháp cụ thể cho CHDCND Lào để có thể triển khai chính sách này hiệu quả hơn trong thời gian tới.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu chính của luận án này là chính sách của CHDCND Lào về việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

Về mặt thời gian, Luận án sẽ chọn nghiên cứu về chính sách của CHDCND Lào từ mốc thời gian năm 2003 là thời điểm chính thức tuyên bố về việc thành lập Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN cho đến thời điểm hiện nay, trong đó đặc biệt chú trọng đến mốc thời gian cuối năm 2015 là thời điểm hình thành Cộng đồng ASEAN với trụ cột chính là Cộng đồng Văn hoá – Xã hội.

Về mặt phạm vi không gian, luận án sẽ chỉ nghiên cứu trong phạm vi Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN chứ không đi sâu hơn vào hai Cộng đồng còn lại là Cộng đồng Kinh tế ASEAN và Cộng đồng An ninh – Chính trị ASEAN. Vấn đề đánh giá chính sách cũng sẽ chỉ giới hạn trong phạm vi không gian này.

Về mặt chủ thể, luận án sẽ xem xét chính sách của CHDCND Lào với cả ASEAN với tư cách là một tổ chức của 10 quốc gia Đông Nam Á chứ không xem xét chính sách với từng quốc gia thành viên độc lập. Một cách rõ ràng hơn là luận án có thể nghiên cứu về các chính sách với ASEAN trong đó có các chính sách hợp tác với từng quốc gia bên trong với tư cách là một phần của ASEAN chứ không phải là một quốc gia riêng biệt.

5. Phương pháp nghiên cứu

Luận án sử dụng tổng hợp các phương pháp nghiên cứu khoa học, trong đó chủ yếu là các phương pháp phân tích, tổng hợp và so sánh nhằm đem lại sự logic, chặt chẽ và thuyết phục cho luận án. Trong đó phương pháp được sử dụng nhiều nhất là phương pháp quan sát gián tiếp còn phương pháp được sử dụng hiệu quả nhất là phương pháp phân tích chính sách. Việc áp dụng các phương pháp nghiên cứu này đã được tác giả luận án lựa chọn cẩn thận để giúp luận án tiếp cận với đối tượng nghiên cứu một cách toàn diện và phù hợp nhất để từ đó làm rõ các câu hỏi nghiên cứu đặt ra ban đầu.

6. Dự kiến đóng góp của luận án

Về mặt khoa học, luận án “Chính sách đối ngoại của CHDCND Lào về việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN năm 2015” sẽ đóng góp một phần vào lĩnh vực nghiên cứu về quá trình xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN vốn vẫn

đang còn thiếu và yếu hiện nay cũng như về chính sách đối ngoại của Lào với ASEAN. Luận án có thể được sử dụng như tài liệu tham khảo cho việc nghiên cứu, giảng dạy về Quan hệ quốc tế nói chung và về chính sách đối ngoại của Lào với ASEAN nói riêng.

Về mặt thực tiễn, luận án sẽ nhìn lại chính sách xuyên suốt về xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN từ lúc bắt đầu là các ý tưởng cho đến quá trình hiện thực hoá đồng thời đưa ra đánh giá về chính sách của Lào trong thời gian qua, góp phần tham mưu và hoạch định chính sách của CHDCND Lào trong thời gian tới đồng thời là tài liệu sử dụng cho quá trình thm gia cũng như đào tạo nguồn nhân lực cho Lào tại ASEAN, đặc biệt là tại Hội đồng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN.

7. Bố cục luận án

Luận án gồm phần Mở đầu, ba chương nội dung chính, kết luận và danh mục tài liệu tham khảo. Nội dung chủ yếu của các chương như sau:

CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN CHO CHÍNH SÁCH CỦA CHDCND LÀO ĐỐI VỚI VIỆC XÂY DỰNG CỘNG ĐỒNG VĂN HOÁ – XÃ HỘI ASEAN

1.1. Cơ sở lý luận

1.1.1. Về hội nhập khu vực

1.1.1.1 Khái niệm hội nhập khu vực

Khái niệm hội nhập nói chung và hội nhập khu vực nói riêng được bàn đến rất nhiều và có nhiều cách tiếp cận khác nhau.

Tại CHDCND Lào, khái niệm hội nhập khu vực không được định nghĩa cụ thể mà chỉ được nhắc đến là như một phần của chính

sách “hợp tác với các nước trong khu vực”, xoay quanh việc mở rộng quan hệ với các nước ASEAN để phục vụ phát triển đất nước và giữ vững an ninh quốc phòng, đưa CHDCND Lào phát triển ngang bằng với các nước khu vực. Một số nước ASEAN khác cũng có các khái niệm hội nhập với nhiều điểm chung với CHDCND Lào.

1.1.1.2. Nội dung của hội nhập khu vực

a. Hội nhập kinh tế

Hội nhập kinh tế khu vực là sự gắn kết nền kinh tế của một nước vào các tổ chức hợp tác kinh tế khu vực, trong đó các thành viên quan hệ với nhau theo các nguyên tắc, quy định chung. Hội nhập kinh tế khu vực được chia thành năm mô hình cơ bản là Thỏa thuận thương mại ưu đãi, Khu vực mậu dịch tự do, Liên minh thuế quan, Thị trường chung và Liên minh kinh tế - tiền tệ.

b. Hội nhập về chính trị

Hội nhập về chính trị là quá trình các nước tham gia vào các cơ chế quyền lực tập thể nhằm theo đuổi những mục tiêu nhất định và hành xử phù hợp với các luật chơi chung. Một quốc gia có thể tiến hành hội nhập chính trị quốc tế thông qua ký hiệp ước với một hay một số quốc gia khác trên cơ sở thiết lập các mối liên kết quyền lực giữa họ (hiệp ước liên minh hay đồng minh) hoặc tham gia vào các tổ chức chính trị khu vực hay một tổ chức có quy mô toàn cầu.

c. Hội nhập về an ninh

Hội nhập về an ninh là sự tham gia của các quốc gia vào quá trình gắn kết họ với các nước khác trong mục tiêu duy trì hòa bình và an ninh chung. Có nhiều hình thức hội nhập về an ninh.

d. Hội nhập về văn hoá – xã hội

Hội nhập về văn hóa - xã hội là quá trình mở cửa, trao đổi

văn hóa với các nước khác; chia sẻ các giá trị văn hóa, tinh thần với thế giới; tiếp thu các giá trị văn hóa tiến bộ của thế giới để bổ sung và làm giàu nền văn hóa dân tộc; tham gia vào các tổ chức hợp tác và phát triển văn hóa - giáo dục và xã hội khu vực và hợp tác chặt chẽ với các nước thành viên hướng tới xây dựng một Cộng đồng Văn hóa - Xã hội rộng lớn hơn trên phạm vi khu vực và toàn cầu (ví dụ, tham gia Cộng đồng Văn hóa - Xã hội ASEAN, UNESCO...); ký kết và thực hiện các hiệp định song phương về hợp tác - phát triển văn hóa - giáo dục - xã hội với các nước.

1.1.1.3. Tiến trình hội nhập khu vực

a. Tiếp cận của Chủ nghĩa hiện thực mới

Chủ nghĩa hiện thực mới đã đưa ra nhiều ý tưởng có giá trị trong phân tích và giải thích tiến trình của hội nhập khu vực.

b. Tiếp cận của trường phái chức năng mới

Trường phái chức năng mới chủ yếu dựa vào các nghiên cứu tập trung đối với các vụ việc thực tế cụ thể tại châu Âu.

c. Tiếp cận của chủ nghĩa khu vực mới

Chủ nghĩa khu vực mới có sức khái quát lớn hơn, mang tính học thuật và lý luận chặt chẽ hơn, đồng thời lý thuyết cũng mang tính chuẩn mực hơn những lý luận về hội nhập khu vực cổ điển. Chủ nghĩa khu vực mới về cơ bản khái quát được tính đa dạng về hình thái, nội dung, mục tiêu, bản chất, thành phần, chiều hướng vận động... của tiến trình hội nhập khu vực trên thế giới. Đây là lý thuyết mới, cập nhật và phù hợp để có thể phân tích tiến trình hội nhập của ASEAN hiện nay cũng như Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN.

1.1.2. Về Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN

1.1.2.1. Một số khái niệm

a. Khái niệm văn hoá

Văn hóa là một phạm trù hết sức rộng lớn, có kết cấu đa dạng và đa tầng. CHDCND Lào thường sử dụng định nghĩa văn hoá theo nghĩa rộng là văn hoá bao gồm tất cả những gì do con người sáng tạo ra. Văn hóa dân tộc là nói đến chính thể hệ thống văn hóa của một quốc gia – dân tộc. Văn hóa khu vực là toàn bộ các hệ thống văn hóa tồn tại đồng thời trong một không gian xuyên quốc gia, thường bao gồm nhiều nền văn hóa dân tộc và có những nét bản sắc chung của khu vực.

b. Khái niệm Cộng đồng

Có nhiều định nghĩa khác nhau về Cộng đồng. CHDCND Lào cũng không có định nghĩa chính thức về khái niệm Cộng đồng nhưng CHDCND Lào có khái niệm về Cộng đồng ASEAN là một nhóm các quốc gia Đông Nam Á gắn bó, hợp tác để giúp nhau phát triển kinh tế, văn hóa, xây dựng hòa bình và có tiếng nói chung trên các diễn đàn thế giới.

1.1.2.2. Mối quan hệ giữa văn hoá và xã hội

Văn hoá và xã hội là hai khái niệm không tách rời nhau. Xã hội xuất hiện từ lúc nào thì văn hoá xuất hiện từ lúc ấy. Muốn tìm hiểu mối quan hệ giữa văn hoá và xã hội, chúng ta sẽ bắt đầu bằng mối quan hệ giữa văn hoá và con người, chủ thể của xã hội và cũng là chủ thể của văn hoá. Liên quan đến mối quan hệ giữa văn hoá và xã hội còn là hàng loạt vấn đề thu hút sự quan tâm của dư luận như tính cách dân tộc, vai trò của nhà nước đối với văn hoá, văn hoá đại chúng và văn hoá thượng lưu...

1.1.2.3. Mối quan hệ giữa hội nhập về văn hoá – xã hội và hội nhập về kinh tế, hội nhập về an ninh – chính trị

Hội nhập về chính trị - an ninh, kinh tế và hội nhập về văn hóa – xã hội tác động qua lại, bổ sung lẫn nhau, cùng hướng đến sự phát triển và củng cố gắn kết. Hội nhập về văn hóa – xã hội có vai trò rất quan trọng trong hình thành liên kết giữa người với người, giữa quốc gia với quốc gia và giữa khu vực với khu vực, không đứng ngoài mà ở trong hội nhập về kinh tế và an ninh – chính trị.

1.2. Cơ sở thực tiễn

1.2.1. Bối cảnh quốc tế

1.2.1.1. Sự gia tăng vai trò của các quốc gia vừa và nhỏ

Tuy các nước lớn như Mỹ vẫn nắm vai trò chủ đạo nhưng các nước vừa và nhỏ vẫn có điều kiện cũng như khả năng để có một tiếng nói đáng kể trong các vấn đề khu vực và quốc tế đòi hỏi sự hợp tác của tất cả các quốc gia. Không chỉ nắm vai trò riêng lẻ với tư cách từng quốc gia, các nước vừa và nhỏ còn liên kết lại với nhau để gia tăng vai trò của mình trong nhiều lĩnh vực.

1.2.1.2. Nguy cơ an ninh phi truyền thống và quá trình hội nhập về văn hoá – xã hội của nhiều quốc gia

Hiện nay, những vấn đề an ninh phi truyền thống đã vượt qua khỏi phạm vi lợi ích an ninh quốc gia của một nước, trở thành những thách thức mang tính toàn cầu. Do đó, các quốc gia cần phải thúc đẩy quá trình hội nhập và hợp tác, đặc biệt là trong lĩnh vực văn hoá – xã hội để có thể cùng nhau giải quyết các vấn đề an ninh phi truyền thống này.

1.2.2. Quá trình hội nhập khu vực ở Đông Nam Á

1.2.2.1 Khu vực Đông Nam Á gia tăng vai trò trong nhiều lĩnh vực

ASEAN hiện là một trong những khu vực kinh tế phát triển năng động nhất thế giới. Các nước ASEAN cũng là một đối tác chủ chốt trong các vấn đề toàn cầu xuyên quốc gia. ASEAN với vai trò là một chủ thể đại diện cho các quốc gia nhỏ trong khu vực cũng có ảnh hưởng lớn đến cán cân quyền lực tại khu vực châu Á - Thái Bình Dương, tạo thành một đối trọng trước các nước lớn.

1.2.2.2. Tình hình hội nhập khu vực ở Đông Nam Á

Xu hướng hội nhập khu vực mở rộng và nhân mạnh hơn vào chiều sâu thông qua việc hình thành Cộng đồng ASEAN. Tuy nhiên, Cộng đồng ASEAN cần nhiều nỗ lực hơn để hoàn thiện, vượt qua những khác biệt, đặc biệt là khoảng cách phát triển để xây dựng một cộng đồng thống nhất.

1.2.3. Quá trình hình thành và xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN

1.2.3.1. Ý tưởng về Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN

Cộng đồng Văn hoá - Xã hội ASEAN (ASCC) là một trong ba trụ cột của Cộng đồng ASEAN (AC), là liên kết văn hoá – xã hội của các nước ASEAN với mục tiêu cơ bản là góp phần xây dựng một Cộng đồng ASEAN lấy con người làm trung tâm và có trách nhiệm xã hội nhằm xây dựng tinh đoàn kết và thống nhất bền lâu giữa các quốc gia và dân tộc ASEAN. ASCC chính thức được thành lập vào ngày 31/12/2015.

1.2.3.2. Cơ sở hình thành

Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN còn được xây dựng trên cơ sở các nước ASEAN cũng có nhiều điểm tương đồng trong địa lý, văn hoá – tín ngưỡng, lịch sử phát triển về văn hoá. Cộng đồng Văn hoá - Xã hội ASEAN được hình thành trên cơ sở pháp lý quan trọng là Hiến chương ASEAN.

1.2.3.3. Quá trình hình thành

Ý tưởng xây dựng Cộng đồng Văn hóa - Xã hội ASEAN cũng được đưa ra bàn thảo lần đầu tiên tại kì Hội nghị cấp cao ASEAN 1997. Tháng 10/2003, Lãnh đạo các nước ASEAN đã ký Tuyên bố Hòa hợp ASEAN II đề ra mục tiêu hình thành Cộng đồng ASEAN vào năm 2020 với ba trụ cột chính: Cộng đồng An ninh - Chính trị, Cộng đồng Kinh tế và Cộng đồng Văn hoá – Xã hội. Tháng 1/2007, lộ trình này được đẩy nhanh sớm hơn là sẽ hình thành vào năm 2015. Đến ngày 31/12/2015, ASCC chính thức thành lập.

1.2.4. Đường lối hội nhập quốc tế của CHDCND Lào

1.2.4.1. Đặc điểm văn hoá – xã hội của CHDCND Lào

CHDCND Lào có nhiều điểm tương đồng về văn hoá – xã hội với các nước ASEAN nhưng cũng có nhiều đặc điểm riêng biệt là cơ sở để CHDCND Lào xây dựng đường lối hội nhập khu vực, đặc biệt là trong lĩnh vực văn hoá – xã hội.

1.2.4.2. Đường lối đối ngoại chú trọng hội nhập của CHDCND Lào

CHDCND Lào triển khai đường lối đối ngoại chú trọng hội nhập và hợp tác quốc tế dưới sự lãnh đạo của Đảng NDCM Lào. Chính sách đối ngoại chú trọng đến hợp tác quốc tế của CHDCND Lào cũng được xây dựng trên cơ sở tôn trọng độc lập, chủ quyền, không can thiệp vào công việc nội bộ của nhau, đóng góp tích cực trong việc tăng cường hữu nghị và hợp tác giữa các nước.

CHƯƠNG 2: QUÁ TRÌNH HOẠCH ĐỊNH VÀ TRIỂN KHAI CHÍNH SÁCH CỦA CHDCND LÀO ĐỐI VỚI VIỆC XÂY DỰNG CỘNG ĐỒNG VĂN HOÁ – XÃ HỘI ASEAN

2.1 Quá trình hoạch định chính sách của CHDCND Lào về xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN

2.1.1. Cơ hội và thách thức đối với CHDCND Lào

2.1.1.1. Cơ hội

CHDCND Lào xem đây là cơ hội để tham gia sâu rộng hơn và các khuôn khổ hợp tác quốc tế hay liên khu vực lớn hơn, nâng cao vị thế và vai trò quốc tế của mình. Đối với người dân Lào, Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN còn là cơ hội cho họ nâng cao điều kiện xã hội về các mặt y tế, giáo dục, phát triển nguồn nhân lực, văn hoá... CHDCND Lào có cơ hội để triển khai, thúc đẩy văn hóa và phong tục tập quán tốt đẹp của mình cũng như tạo cơ hội tìm hiểu, giao lưu văn hoá với các nước khác.

2.1.1.2. Thách thức

CHDCND Lào cũng đối mặt với nhiều thách thức lớn như bức tranh quyền lực trên thế giới tuy có thể đạt được thế cân bằng hơn nhờ vào sự can dự của nhiều nước lớn nhưng cũng sẽ làm nảy sinh nhiều vấn đề phức tạp khác như nguy cơ sự cạnh tranh ảnh hưởng bùng nổ thành xung đột kinh tế hoặc an ninh, tranh chấp lãnh thổ...

Là một nước có hệ thống chính trị khác biệt, CHDCND Lào đối mặt với nguy cơ các nước thành viên ASEAN khác hoặc các nước ngoài khu vực tận dụng để can thiệp công việc nội bộ nhằm từng bước thay đổi hệ thống chính trị. CHDCND Lào còn đối mặt với thách thức từ sự chênh lệch phát triển về kinh tế cũng như xã hội.

2.1.2. Mục tiêu chính sách

Về mục tiêu an ninh, CHDCND Lào thắt chặt hơn nữa mối dây liên kết với các nước ASEAN để củng cố an ninh trong nước, nhấn mạnh vào việc đảm bảo sự ổn định của hệ thống chính trị, đảm bảo đường lối đối ngoại.

Về mục tiêu phát triển, CHDCND Lào chủ trương nâng cao hơn nữa đời sống văn hoá – xã hội cho nhân dân. Đặc biệt, chính

sách của CHDCND Lào với việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN nhấn mạnh vào mục tiêu rút ngắn khoảng cách phát triển với các nước khác trong khu vực ASEAN.

Mục tiêu chính về mặt ảnh hưởng của chính sách này là giới thiệu về nền văn hoá của Lào đến với nhân dân các nước khác, tìm hiểu và giao lưu văn hoá – xã hội của các nước trong khu vực và gia tăng tiếng nói trong Cộng đồng ASEAN cũng như trong các tổ chức quốc tế và khu vực khác.

2.1.3. Nội dung chính sách của CHDCND Lào về việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN qua các thời kỳ

2.1.3.1. Chính sách của CHDCND Lào về việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN trước mốc thời gian 2015

Chính sách của CHDCND Lào về việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN là sự kết hợp của 2 chính sách bên trong: một mặt Lào tích cực nâng cao chất lượng đời sống văn hoá – xã hội trong nước để có thể đạt đến một mặt bằng phát triển cao hơn, ít chênh lệch hơn so với các nước khác trong khu vực. Mặt khác, CHDCND Lào tăng cường hợp tác cùng các nước thành viên ASEAN khác để tận dụng được nguồn tài lực và nhân lực phục vụ cho việc xây dựng và phát triển đời sống văn hoá – xã hội trong nước, góp phần thúc đẩy các lĩnh vực khác là kinh tế và chính trị - an ninh. Lào cũng xác định nội dung quan trọng nhất là thu hẹp khoảng cách về phát triển với các nước ASEAN.

2.1.3.2. Chính sách của CHDCND Lào về việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN sau năm 2015

Sau năm 2015 tiếp tục duy trì quan điểm Cộng đồng ASEAN phải là Cộng đồng tôn trọng quyền lựa chọn đường lối và phương

hướng của các nước, phát huy dân chủ, thúc đẩy quản lý tốt và hành chính về luật pháp, thúc đẩy và bảo vệ quyền con người và tự do cơ sở phù hợp với đặc điểm và điểm riêng của khu vực và từng nước. Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN cần bảo đảm công bằng xã hội, thúc đẩy và bảo vệ quyền con người phù hợp với Hiến pháp và pháp luật của từng nước ASEAN.

2.2 CHDCND Lào trong việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN

2.2.1 Hoàn thiện hệ thống pháp lý liên quan đến Cộng đồng văn hoá – xã hội

2.2.1.1 Hoàn thiện hệ thống pháp lý trong nước

Chính sách của CHDCND Lào với việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN được xây dựng dựa trên cơ sở pháp lý nền tảng là Hiến pháp và các luật liên quan đến lĩnh vực văn hoá – xã hội. CHDCND Lào tích cực sửa đổi và hoàn thiện hệ thống pháp lý này làm cơ sở thực hiện chính sách thông qua việc chỉ đạo các Bộ, ngành xem xét lại luật pháp dưới phạm vi của mình để cải thiện và tạo thêm một số điều luật cho phù hợp với tình hình phát triển văn hoá – xã hội, liên kết khu vực và quốc tế nhưng phải dựa theo đặc điểm và tình hình thực tế của Lào.

2.2.1.2. Ký kết các văn bản hợp tác (Nghị quyết, công ước, Hiệp định) song phương và đa phương với các nước thành viên ASEAN

CHDCND Lào đã có nhiều văn bản hợp tác (Nghị quyết, Công ước, Hiệp định) với các nước thành viên ASEAN như Việt Nam, Campuchia, Thái Lan... liên quan đến lĩnh vực văn hoá – xã hội. Các văn bản hợp tác này cụ thể hoá chính sách đối ngoại của CHDCND Lào với từng quốc gia ASEAN trong từng lĩnh vực hợp tác cụ thể.

2.2.2. Nâng cao chất lượng đời sống văn hoá – xã hội ở trong nước

CHDCND Lào tuyên truyền, phổ biến về Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN qua các phương tiện truyền thông đại chúng như truyền hình, truyền thanh và đặc biệt là mạng Internet để cung cấp thông tin đúng, đủ và nhanh đến công chúng... Ngoài ra, CHDCND Lào đã đưa nội dung về ASEAN và tham gia Cộng đồng ASEAN vào trong chương trình học chính thức của bộ môn Lịch sử và Địa lý.

CHDCND Lào tập trung phát triển kinh tế và văn hoá – xã hội, từng bước làm cho đời sống kinh tế lẫn văn hoá – xã hội nhân dân ổn định. Đi đôi với phát triển kinh tế, Lào đã đẩy mạnh phát triển các hoạt động xã hội, tạo ra sự hài hòa trong phát triển.

2.2.3 Thực hiện các nội dung của Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN

2.2.3.1 Về nội dung phát triển con người;

CHDCND Lào thống nhất với mục tiêu chiến lược của Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN là sẽ nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân ASEAN thông qua việc tạo cách tiếp cận đồng đều đối với các cơ hội phát triển con người, thúc đẩy và đầu tư giáo dục và học tập suốt đời, đào tạo nguồn nhân lực và nâng cao năng lực, khuyến khích đổi mới và tinh thần doanh nghiệp, thúc đẩy sử dụng công nghệ thông tin và khoa học công nghệ ứng dụng trong các hoạt động phát triển kinh tế - xã hội.

2.2.3.2. Về nội dung đảm bảo phúc lợi xã hội

CHDCND Lào tham gia đầy đủ 7 lĩnh vực trong nội dung này bao gồm: xóa giảm đói nghèo; xây dựng mạng lưới an toàn xã hội và bảo vệ con người khỏi những tác động xấu của hội nhập và

toàn cầu hóa; tăng cường an ninh và an toàn lương thực; tiếp cận các dịch vụ y tế và tăng cường phong cách sống lành mạnh; cải thiện khả năng kiểm soát các bệnh truyền nhiễm; đảm bảo một ASEAN không ma túy; xây dựng các quốc gia có khả năng phục hồi sau thảm họa và những cộng đồng an toàn hơn... Đặc biệt, Lào tích cực hợp tác cùng các nước ASEAN khác trong lĩnh vực xoá đói giảm nghèo.

2.2.3.3. Về nội dung đảm bảo công bằng xã hội

CHDCND Lào tán thành và tham gia đầy đủ 3 nội dung nhỏ hơn gồm: Thúc đẩy và bảo vệ quyền và lợi ích của phụ nữ, trẻ em, người già và người khuyết tật; Bảo vệ và thúc đẩy quyền của lao động di cư và thúc đẩy trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp. Đặc biệt, CHDCND Lào rất tích cực tham gia vào quá trình hợp tác cùng các nước ASEAN cũng như các tổ chức quốc tế ngoài khu vực để bảo vệ và nâng cao quyền trẻ em trong Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN

2.2.3.4. Về nội dung đảm bảo môi trường bền vững

Môi trường bền vững là vấn đề nhận được sự quan tâm của các nước ASEAN, thể hiện trong nhiều văn bản quan trọng trong quá trình hình thành ASCC. CHDCND Lào đã thảo luận và ký kết các văn bản chính thức của ASEAN liên quan đến lĩnh vực bảo vệ môi trường như trong Tầm nhìn ASEAN năm 2020, với mục tiêu xây dựng một cộng đồng các xã hội đùm bọc nhau, CHDCND Lào cùng các thành viên ASEAN đã cùng nhất trí xây dựng “một ASEAN xanh và sạch”, có cơ chế hoàn toàn vững chắc cho sự phát triển bền vững, để bảo vệ môi trường và bảo đảm sự bền vững của các nguồn tài nguyên thiên nhiên của khu vực và chất lượng cuộc sống của nhân dân”.

2.2.3.5. Về nội dung xây dựng bản sắc ASEAN

Các nhà lãnh đạo ASEAN nhấn mạnh bản sắc ASEAN chính là nhân cách, chuẩn mực, giá trị và tín ngưỡng chung, là nền tảng của mọi lợi ích của khu vực Đông Nam Á. CHDCND Lào chủ trương phải quan tâm giữ gìn và thúc đẩy truyền thống văn hóa của Lào gắn bó với giao lưu giá trị văn hóa tốt đẹp của các nước. CHDCND Lào chủ động giới thiệu văn hoá của mình đến các thành viên ASEAN thông qua các hoạt động giao lưu, trao đổi văn hoá khu vực.

2.2.3.6. Về nội dung thu hẹp khoảng cách phát triển

CHDCND Lào tham gia tích cực trong việc thúc đẩy thu hẹp khoảng cách phát triển nguồn nhân lực, công nghệ thông tin đồng thời quan tâm tới chất lượng cuộc sống, phúc lợi xã hội và chất lượng môi trường....thông qua việc đầu tư thêm nguồn lực cho giáo dục tiểu học và đại học, đào tạo, phát triển khoa học và công nghệ; tăng cường hợp tác trong lĩnh vực y tế; tăng cường hợp tác để giải quyết những vấn đề liên quan tới tăng trưởng dân số, thất nghiệp, môi trường xuống cấp và ô nhiễm xuyên biên giới, thiên tai....

2.3. Triển khai chính sách của CHDCND Lào đối với việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN ở một số nội dung nổi bật.

CHDCND Lào còn tham gia tích cực trong nhiều vấn đề cụ thể của Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN như lĩnh vực bảo vệ và thực hiện quyền trẻ em và lĩnh vực văn hoá.

2.3.1. Thực tế triển khai chính sách của CHDCND Lào liên quan đến quyền trẻ em trong Cộng đồng Văn hoá – xã hội ASEAN

Vấn đề quyền trẻ em được Lào quan tâm thực hiện từ cả góc độ các quy định của pháp luật lẫn trong thực tiễn thực hiện. Thái độ

tích cực trong vấn đề thực thi quyền trẻ em tại Lào không chỉ được thể hiện ở các chính sách trong nước mà còn thể hiện ở sự tham gia của Lào vào trong quá trình xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN liên quan đến quyền trẻ em. Ngoài ra, Lào tăng cường hợp tác cùng với các đối tác quốc tế khác để nâng cao chất lượng quyền trẻ em trong nước và lấy đó làm tiền đề tham gia sâu rộng hơn vào các vấn đề liên quan đến quyền trẻ em trong Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN.

2.3.2. Thực tế triển khai chính sách của CHDCND Lào liên quan đến lĩnh vực văn hoá trong Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN

2.3.2.1. Hoàn thiện hệ thống pháp luật liên quan đến văn hoá

Trong những năm qua, Quốc hội nước CHDCND Lào đã ban hành 3 bộ luật về lĩnh vực văn hóa: Luật Thông tin đại chúng; Luật Di sản văn hóa, Luật Xuất bản và một số văn bản dưới luật khác. Phương hướng cơ bản trong lĩnh vực văn hóa thông tin ở Lào là phải bổ sung, điều chỉnh một số quy định của các luật đã ban hành để giải quyết những vấn đề thực tiễn đặt ra và phù hợp với những cam kết của Lào trong Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN.

2.3.2.2. Nâng cao đời sống văn hoá cho người dân tại CHDCND Lào

Lào luôn chú trọng việc đa dạng hóa, cập nhật hóa loại hình hoạt động, phương thức quản lý và phổ biến các thông tin đại chúng về văn hóa nhằm đáp ứng nhu cầu cơ sở của người dân. Lào còn chú trọng việc nghiên cứu, đánh giá hiệu quả các hoạt động này thông qua các hội thảo, hội nghị chuyên đề trên cả nước để có thể ghi nhận kết quả cũng như định hướng những đổi mới trong đời sống văn hoá của người dân trong thời đại hội nhập hiện nay.

2.3.2.3. Hợp tác với các nước trong khu vực liên quan đến lĩnh vực

văn hoá trong Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN

a. Hợp tác đa phương

CHDCND Lào tham gia và đóng vai trò tích cực với những hoạt động giao lưu văn hoá nổi trội nhằm giới thiệu văn hoá Lào đến với các nước ASEAN cũng như tiếp thu các nét đẹp trong văn hoá nước bạn, tích cực xây dựng một bản sắc văn hoá chung giữa các nước ASEAN.

b. Hợp tác song phương với Việt Nam trong lĩnh vực văn hoá

Lào hợp tác cùng nhiều quốc gia ASEAN khác liên quan đến lĩnh vực văn hoá nhưng quốc gia có nhiều chương trình hợp tác nhất về cả số lượng và chất lượng là Việt Nam. Phương thức hợp tác chủ yếu giữa hai nước là phối hợp hoạt động chuyên môn, phần lớn là Việt Nam vẫn giúp Lào về cơ sở vật chất và đào tạo nguồn nhân lực cho các hoạt động liên quan đến lĩnh vực văn hoá đồng thời hai nước tăng cường các chương trình giao lưu, trao đổi về văn hoá để thúc đẩy tình đoàn kết hữu nghị giữa hai nước.

CHƯƠNG 3: ĐÁNH GIÁ VÀ TRIỂN VỌNG CHÍNH SÁCH CỦA CHDCND LÀO TRONG VIỆC XÂY DỰNG CỘNG ĐỒNG VĂN HOÁ – XÃ HỘI ASEAN

3.1 Đánh giá chính sách của CHDCND Lào trong tiến trình xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN

3.1.1 Thành tựu

Về tổng thể, CHDCND Lào đã góp phần xây dựng thành công Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN vào cột mốc 31/12/2015.

Tương ứng với từng mục tiêu chính sách cụ thể, CHDCND Lào cũng đã đạt được một số kết quả tích cực đáng ghi nhận với mục tiêu an ninh là mục tiêu đã đạt được rõ nét nhất.

Về mặt triển khai chính sách, CHDCND Lào đã có nhiều nỗ lực xây dựng và hoàn thiện hệ thống các văn bản pháp lý liên quan, chính sách tuyên truyền, phổ biến cũng đã đạt được kết quả tốt. CHDCND Lào đã tham gia vào hầu hết sáu nội dung của Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN.

3.1.2 Tồn tại và nguyên nhân

a. Hạn chế về công tác quản lý

Chính sách của Lào về việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá - Xã hội ASEAN vẫn còn nhiều tồn tại xuất phát từ các hạn chế trong khâu quản lý của chính phủ Lào khi vẫn còn những thiếu sót trong hệ thống văn bản pháp luật khi các văn bản pháp luật liên quan còn chưa nhiều, chưa thống nhất và chưa tạo được những hành lang pháp lý vững vàng. Ngoài ra, Lào còn chưa có một hệ thống tổ chức quản lý đồng bộ, hiệu quả đối với hoạt động của các cơ quan phụ trách trong việc xây dựng chính sách của Lào về việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá - Xã hội ASEAN dẫn đến sự lúng túng trong việc quản lý và đánh giá hiệu quả hoạt động của các chính sách đó. Lào cũng không giám sát hiệu quả hoạt động triển khai của các Bộ, ngành.

3.1.2.3. Hạn chế trong quá trình triển khai hoạt động của các chương trình hợp tác

Lào chưa có nhiều những chương trình, kế hoạch, những hoạt động nhằm thu hút sự quan tâm của xã hội trong chính sách của Lào về việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá - Xã hội ASEAN. Đặc biệt, Lào còn rất yếu trong việc ứng dụng các công cụ truyền thông hiện đại như mạng xã hội Facebook, Twitter... để giới thiệu văn hoá của Lào cũng như tuyên truyền, giáo dục về Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN cho người dân.

Đặc biệt, Lào vẫn còn chưa thực hiện tốt ưu tiên lớn trong chính sách của Lào với việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN là thu hẹp khoảng cách phát triển. Lào đã tham gia rất tích cực vào các chương trình hành động theo Sáng kiến kết nối ASEAN(IAI) nhưng kết quả chưa như mục tiêu đề ra.

Một vướng mắc lớn khác nữa là CHDCND Lào cũng chưa có đủ ngân sách đầu tư cho các hoạt động triển khai cụ thể cho quá trình triển khai dự án chậm và hiệu quả triển khai còn thấp.

3.1.2.4. Hạn chế về số lượng và chất lượng nguồn nhân lực

Khi tham gia triển khai chính sách xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN, Lào gặp phải hạn chế về số lượng và chất lượng nguồn nhân lực ở cả hai mặt: một là nguồn nhân lực trong các cơ quan nhà nước trực tiếp triển khai chính sách và thứ hai là nguồn lao động của CHDCND Lào tham gia vào thị trường lao động chung trong Cộng đồng ASEAN.

3.2 Triển vọng chính sách của Lào đối với việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN

3.2.1 Triển vọng của Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN

Theo Kế hoạch tổng thể Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN đến năm 2025 thì “trọng tâm của Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN là cam kết nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân thông qua các hoạt động hợp tác hướng vào người dân, thân thiện với môi trường và hướng tới thúc đẩy phát triển bền vững”.

3.2.2 Triển vọng về vai trò của CHDCND Lào đối với việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN

Một là Lào tiếp tục tham gia xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN hòa hợp, mạnh mẽ, liên kết mật thiết và đảm bảo đời

sống ảm no của nhân dân, theo phương hướng của nhân dân (People-oriented), nhân dân có hợp tác chung dưới tầm nhìn chung, bản sắc và biểu tượng của ASEAN và là một Cộng đồng phù hợp với Hiến pháp của từng nước ASEAN.

Hai, CHDCND Lào tiếp tục, giữ gìn và thúc đẩy bản sắc, đặc điểm riêng và giá trị văn hóa của Lào cũng như tôn trọng sự đa dạng của văn hoá các nước ASEAN khác.

Ba, CHDCND Lào hướng tới mặt bằng chung khu vực về phúc lợi, an sinh xã hội; triển khai đầy đủ các cam kết về bảo vệ môi trường, kỹ năng nghề...

Bốn, quá trình xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN sau năm 2015 nhấn mạnh vào yếu tố tăng cường hiệu quả hoạt động của các cơ quan chuyên ngành nên Lào sẽ tăng cường tham gia và hỗ trợ các cơ quan chuyên ngành của Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN để có thể đẩy mạnh hiệu quả của các cơ quan này.

Cuối cùng, Lào sẽ tiếp tục tăng cường tham gia vào các sáng kiến thu hẹp khoảng cách phát triển giữa các nước thành viên, thực hiện kết nối ASEAN để thực hiện mục tiêu phát triển của chính sách xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN trong thời gian tới.

3.3 Một số khuyến nghị nhằm tăng cường hiệu quả chính sách của CHDCND Lào về việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN trong thời gian tới

Luận án đưa ra bốn nhóm giải pháp chính là Nhóm giải pháp về nâng cao năng lực quản lý, Nhóm giải pháp về nâng cao nhận thức của người dân về Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN, Nhóm giải pháp về nâng cao chất lượng nguồn nhân lực và Nhóm giải pháp về tăng cường hiệu quả của các hoạt động tăng cường giao lưu văn hoá

KẾT LUẬN

Chính sách của CHDCND Lào về việc xây dựng Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN được xây dựng trên nền tảng lý thuyết và thực tiễn cụ thể, được xác định từng mục tiêu cụ thể với nội dung là sự kết hợp của 2 chính sách: một mặt Lào tích cực nâng cao chất lượng đời sống văn hoá – xã hội trong nước để có thể đạt đến một mặt bằng phát triển cao hơn, ít chênh lệch hơn so với các nước khác trong khu vực, tạo thuận lợi cho việc xây dựng thành công Cộng đồng Văn hoá – Xã hội ASEAN. Mặt khác, Lào tăng cường hợp tác cùng các nước thành viên ASEAN khác để tận dụng được nguồn tài lực và nhân lực phục vụ cho việc xây dựng và phát triển đời sống văn hoá – xã hội trong nước, góp phần thúc đẩy các lĩnh vực khác là kinh tế và an ninh - chính trị. Chính sách này triển khai tích cực trong thời gian qua với nhiều kết quả tích cực cũng như hạn chế. Tuy vậy, chính sách này có thể được đánh giá là hiệu quả và sẽ được tiếp tục triển khai trong thời gian tới.

DANH MỤC CÔNG TRÌNH KHOA HỌC CỦA TÁC GIẢ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1. Keophalyvanh Xaysetha (2015), “Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào trong quá trình xây dựng Cộng đồng Kinh tế ASEAN”, *Tạp chí nghiên cứu quốc tế*, số 4(103), Tr 191 – 202.
2. Keophalyvanh Xaysetha (2017), “Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào và vấn đề quyền trẻ em trong Cộng đồng Văn hóa – Xã hội ASEAN”, *Tạp chí nghiên cứu quốc tế*, số 2(109), Tr 287 – 296.
3. Keophalyvanh Xaysetha (2018), “Sự tham gia của CHDCND Lào vào sáng kiến liên kết ASEAN về thu hẹp khoảng cách phát triển trong Cộng đồng Văn hóa – Xã hội ASEAN”, *Tạp chí nghiên cứu Đông Nam Á*, số 4(217), Tr 66 – 72.